

Vračanje h koreninam

Znesek v €, skupna vrednost operacije:	119.887,10
Viri sofinanciranja	Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
Znesek v €, višina sofinanciranja:	49.670,24
Status – faza:	V teku
Začetek:	01.07.2021
Predviden zaključek:	31.12.2022

Izzivi:

Za trajnostni razvoj destinacije, ki je del območja LAS Prlekija, je poglobljena priložnost turizem na podeželju. Trenutno turizem kot panoga priložnosti ponuja nadaljnji razvojni potencial na področju trajnostne politike. Razkriški kot je sicer manjša destinacija, vendar že samo dejstvo, da ima pridobljen znak Slovenia Green Destination Bronze, veliko pove o njej. Bogata turistična ponudba temelji na prostorskih danostih območja, lokalnih posebnostih in izročilu, tradiciji, naravni in kulturni dediščini, ob bok obstoječim vsebinam pa trendi narekujejo povezovanje več področij ter vnašanje inovativnih in unikatnih storitev in produktov v samo ponudbo. Ob tem je eden večjih izzivov, kako pritegniti obiskovalce, da več časa preživijo v destinaciji Razkriški kot in s kvalitetno turistično ponudbo povečati njihovo potrošnjo v času bivanja. Ključen pri tem je razvoj novih turističnih proizvodov.

Rešitev:

Trendi v turizmu zahtevajo tehten razmislek o vračanju h koreninam, saj je ob napetem vsakdanjem življenju potrebno težiti k ohranjanju temeljnih družbenih vrednot in poiskati tradicijo tudi v sodobnosti. Ob tem je identifikacija podeželja kot idealnega prostora za sprostitev in umik od težkega vsakdanjega ritma življenja več kot primerna rešitev.

Gre za povsem nov produkt. Potreba in želja po izpostavljenosti turistične ponudbe se namreč povečuje. Morda je temu kriv trenutni tempo življenja, ki prostega časa skoraj ne dovoljuje, zato je še toliko bolj pomembno, da se ob oddihu resnično sprostimo. V boju za preživetje se mnogi zaprejo sami vase in pozabijo na kakovost življenja zunaj okvirov ki jih postavljajo. Že danes pa moramo razmišljati za prihodnje generacije, ki se bodo po zdajšnjih napovedih soočale še z večjimi izzivi in borbo za preživetje. Izločanje ranljivejših skupin se bo še stopnjevalo in zaključilo le na točki, od katere nazaj ni vrnitve. V okviru je potrebno že danes povezovati različna področja za skupni namen. Privabiti k razvijanju in skrbi za turistično ponudbo kraja tudi ranljive skupine. Takšnega povezovanja še na območju nismo zasledili, kar pomeni, da bo tako kraj kot tudi širše območje LAS Prlekija pridobil na vrednosti, dodana vrednost pa bo imela bistveno večji vpliv tudi s

socialnega vidika.

Namen operacije:

- Turistični potencial, ki ga nudi to obmejno območje kot destinacija, se izkoristi preko novega trajnostnega turističnega produkta, ki se ga poveže z obstoječo turistično ponudbo in aktivno promovira. Kakovostna obogatitev obstoječe turistične ponudbe bo namreč vplivala na daljše bivanje obiskovalcev v destinaciji ter pripomogla k njihovi večji potrošnji. Pomenila pa bo tudi povsem drugačno doživetje, v objemu vinogradov in neokrnjene narave.
- Pravilno je potrebno proučiti in primerno interpretirati naravne vrednote in načine izkoriščanja in sobivanja človeka in narave ob pokrajini ob Muri (v okviru gospodarskih prizadevanj kot so nabiralništvo, izkoriščanje zemlje, reke, za preučevanje dediščine znanj in vedenj, ki bi v različne namene in na različne načine lahko bila uporabna še danes).
- Komuniciranje v turizmu je preveč razpršeno in preveč tehnično neprimerno sodobni informacijski družbi. Obiskovalci se namreč vedno bolj odločajo za obisk destinacije, ki jim nudi enkratno izkušnjo, doživetje, ki ga ne pozabijo. Ključno pri tem je povezovanje vseh deležnikov, tako gospodarstva, javnih in nevladnih organizacij ter posameznikov. Ob tem se izvedejo sodobni trajnostni in do vseh uporabnikov prijazni promocijski ukrepi.
- Soočiti se je potrebno z blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje. Predvsem je potreben drugačen pristop v spodbujanju sonaravnega turizma na temeljih ekološkega kmetovanja, samooskrbi, ohranjanju tradicije ter njihovem vključevanju v turistično ponudbo. Ob tem je ključno povezovati višje (vinogradi, neokrnjena narava obronkov Slovenskih goric) in nižje ležeče naravne danosti destinacije (Natura 2000, EPO, BO Mura, naravne vrednote) ter jih smiselno razvijati ter povezovati v enoten turistični produkt.

Cilji operacije so splošni Izboljšanje pogojev za učinkovito delovanje lokalne ekonomije in specifični Spodbujanje in povezovanje lokalne ekonomije s poudarkom na turizmu v povezavi z Povečanje ponudbe lokalnih proizvodov in storitev.

Rešitev je učinkovit dolgoročni pristop, ki pomeni:

- razvoj novega zelenega turističnega produkta s poudarkom na vračanju h koreninam, na temelju raziskave, povezane z življenjem v destinaciji,
- povečanje vključenosti v turistično ponudbo destinacije,
- sistematično vključevanje naravnih vrednot in načinov sobivanja človeka in narave,
- povezovanje in promocijo turistične ponudbe v destinaciji,
- varovanje tradicionalne krajine brez večjih obremenitev okolja,
- predstavitev pokrajine ob Muri kot del narave in njene vpetosti v način življenja ljudi ob njej,
- osveščanje o pomenu oddiha kot del osveščanja o zdravju oz. zdravem načinu življenja,
- krepitev lokalne identitete na temelju izkoriščanja naravnega okolja,
- ohranjanje starih veščin, znanj in načinov povezanosti človeka z naravo ter njihovo vključevanje v turizem ter hkrati samo oživljanje v preteklosti že znanih gospodarskih dejavnosti, načinov izkoriščanja kot možnosti dopolnilnih ali novih delovnih mest,
- povečanje potrošnje in podaljšanje časa bivanja obiskovalcev,
- vzpostavitev skupnega turističnega portala destinacije,
- drugačen pristop k blaženju podnebnih sprememb in prilagajanja nanje.

Glavne aktivnosti so:

- raziskava načina življenja v pokrajini ob Muri ter načrt interpretacije,
- vzpostavitev sadne poti med prireditvenim prostorom Šprinc in Domačijo,
- ureditev nadstrešnice vinogradniške hišice na prireditvenem prostoru Šprinc,
- nakup in upravljanje opreme,
- digitalne vsebine.

V okviru aktivnosti *raziskava načina življenja v pokrajini ob Muri ter načrt interpretacije* se izvede raziskava načina življenja ljudi v pokrajini ob Muri ter pripravi načrt interpretacije. Tematski sklopi raziskave so opis naravnih vrednot v destinaciji in njihov potencial za turizem, gospodarska prizadevanja v povezavi z rekama Muro in Ščavnico, soodvisnost človeka in narave ter izkoriščanja

2/3

narave v pokrajini ob Muri, znanja in veščine, povezane s posameznimi obrtni po posameznih dejavnostih, povezanih z Muro in tudi siceršnjim naravnim okolje, zeliščarstvo in nabiralništvo, gastronomska kultura, šege in navade vezane na Muro in na splošno na naravo, duhovna kultura. Izsledki raziskave se objavijo v zborniku kot tematskemu vodniku (50 izvodov) in zloženki (1500 izvodov) ter spletnih medijih, ki so del aktivnosti *Digitalne vsebine*. Del te aktivnosti so tudi vzpostavitev spletne strani, mobilne spletne aplikacije in predstavitveni film. Načrt interpretacije pomeni pripravo strokovnih podlag za razvijanje sodobnih interpretacij dediščine. To pomeni konkretnih smernic in predlogov za vključevanje izsledkov raziskave v nove ali že obstoječe turistične proizvode. Načrt interpretacije določa in utemeljuje tudi najprimernejša sredstva interpretacije kot je vzpostavitev sadne poti. V okviru aktivnosti *vzpostavitev sadne poti med prireditvenim prostorom Šprinc in Domačijo* se vzpostavi sadna pot, saj je na Domačiji namreč vzpostavljena ekološka dejavnost, z nasadom starih sort jablan, v neposredni bližini, nad Domačijo, pa se nahaja občinsko posestvo z vinogradom, kjer je vzpostavljen tudi prireditveni prostor. Prav tako pa je občina v destinaciji zasadila tudi češnje. V okviru vzpostavitve sadne poti se identificira trasa, pripravi elaborat, grafična rešitev, odmeri pot in izvedejo investicijsko vzdrževalna dela do Domačije in vzpostavita dve naravni počivališči. Na prireditvenem prostoru se skozi leto odvije več prireditev, med njimi se vsako leto 15. avgusta zbere velika množica ljudi z obeh strani meje, saj se odvija tradicionalna prireditev Pozdrav jeseni, v okviru katere se izvede tudi Mednarodni tek prijateljstva. Prireditveni prostor nudi odlično razgledno točko na vse strani, zato se za v okviru aktivnosti *ureditev nadstrešnice vinogradniške hišice na prireditvenem prostoru Šprinc* za potrebe obiskovalcev uredi nadstrešnica, hkrati pa vzpostavi razgledna točka s postavitvijo astronomskega daljnogleda, ki je del aktivnosti *Nakup in upravljanje opreme*. V okviru navedene aktivnosti se nabavita tudi dva double roll-upa, ki se postavita na prireditvenem prostoru Šprinc in Domačiji. Ob zaključku operacije se izvede tudi 5 interaktivnih delavnic in nagradni natečaj za obiskovalce.

Pričakovani učinki:

- ustvarjanje pogojev za ohranitev in razvoj novih delovnih mest,
- vzpostavitev novega turističnega produkta,
- povečano število obiskovalcev v destinaciji.

Ciljne skupine:

Ciljne skupine so prebivalci, obiskovalci, iskalci oddiha in doživetij, ponudniki.

Pričakovani kazalniki:

Število delovnih mest: 1.

Število novih lokalnih proizvodov in storitev: 1.

Javnost (preko tiskanih in spletnih medijev)

- Spletna stran Evropske komisije, Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: <https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/rural-development>
- Spletna stran Programa razvoja podeželja PRP 2014-2020: <https://www.program-podezelja.si/sl/>
- Spletna stran Lokalne akcijske skupine Prlekija: <http://www.las-prlekija.com/>

Podatki o financiranju:

Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020.